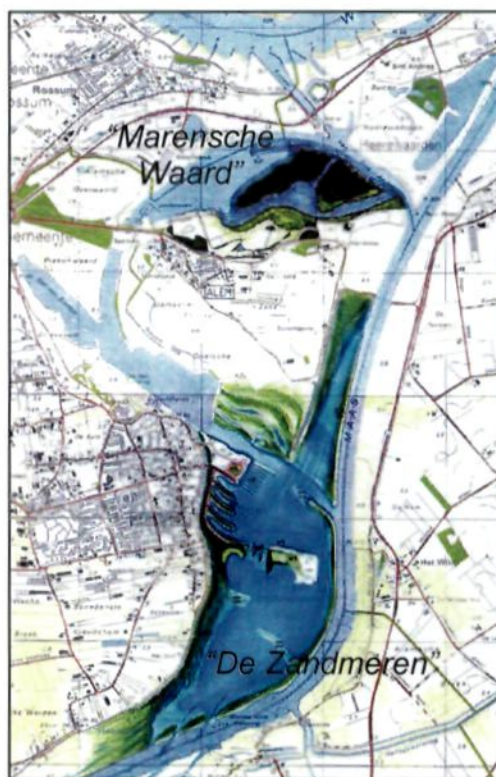

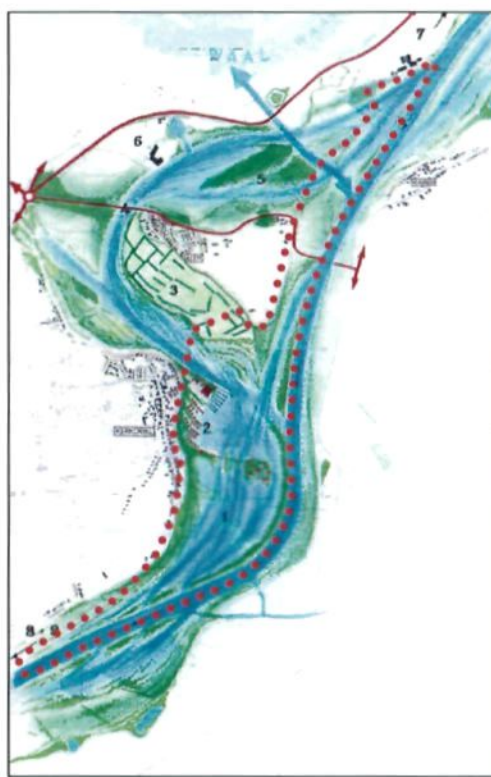
5 Voorgenomen ontwikkeling

5.1 Periode 2003-2005

De diverse deelprojecten in de Maasuiterswaarden van gemeente Maasdriel zijn gebundeld in de integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel". Wanneer inhoud wordt gegeven aan de integrale gebiedsvisie van deze ontwikkelingsvisie ontstaat een optimale situatie voor de sectorale belangen van rivierveiligheid, natuur en landschap, stedenbouw, recreatie en grondstofwinning.

Kaart 21 Sectorale / planmatige benadering

Kaart 22 Integrale ontwikkelingsvisie

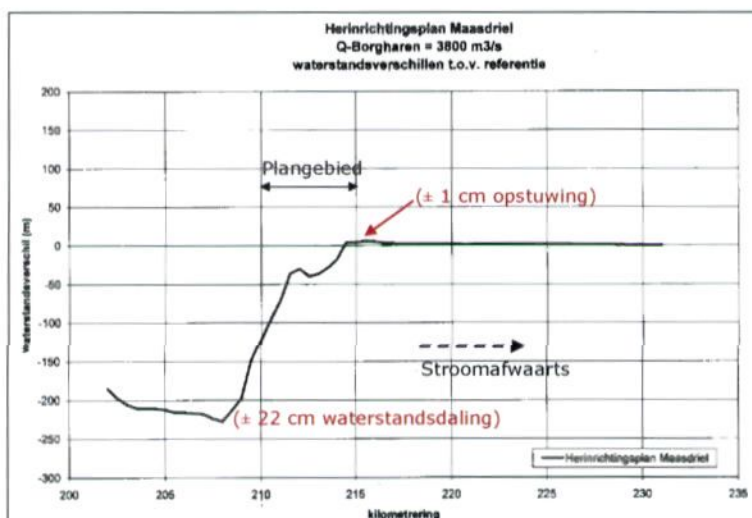
De integrale ontwikkelingsvisie is uitgewerkt naar aanleiding van twee verschillende initiatieven: één gericht op de herinrichting van de Zandmeren en één gericht op zandwinning en natuurontwikkeling in de Marensche Waard. In de afgelopen twee jaren is getracht beide initiatieven aan elkaar te koppelen en is zowel het tussen- als het omliggende gebied waar mogelijk meegenomen in de integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel".

Op deze wijze hebben de afzonderlijke ideeën een integraal karakter gekregen met een meervoudige doelstelling, neemt het een groot aantal verspreid liggende knelpunten van verschillende aard mee en benadert het oplossingen in het licht van een samenhangende visie. De meerwaarde is duidelijk. De verschillende

knelpunten worden niet geïsoleerd bekeken, maar worden gezien vanuit een brede visie waardoor elke oplossing meerwaarde krijgt.

Het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" kenmerkt zich door de volgende aspecten:

1. Het herschikken van functies (verplaatsen van loswallen);
2. Optimalisering van de waterstandsdeling ter compensatie van de "voorlopig" inactieve oude Maasarm;
3. Het leveren van een kwaliteitsimpuls aan
 - landschap
 - ecologie
4. Mogelijkheden bieden voor ruimtelijke ontwikkelingen (bedrijven, recreatie etc.).
5. Het rangschikken en introduceren van nieuwe functies en stedenbouwkundige ontwikkelingen (waterfront Kerkdriel);
6. Grondstofwinning en stedenbouwkundige ontwikkelingen voorzien het planconcept van een financiële basis.

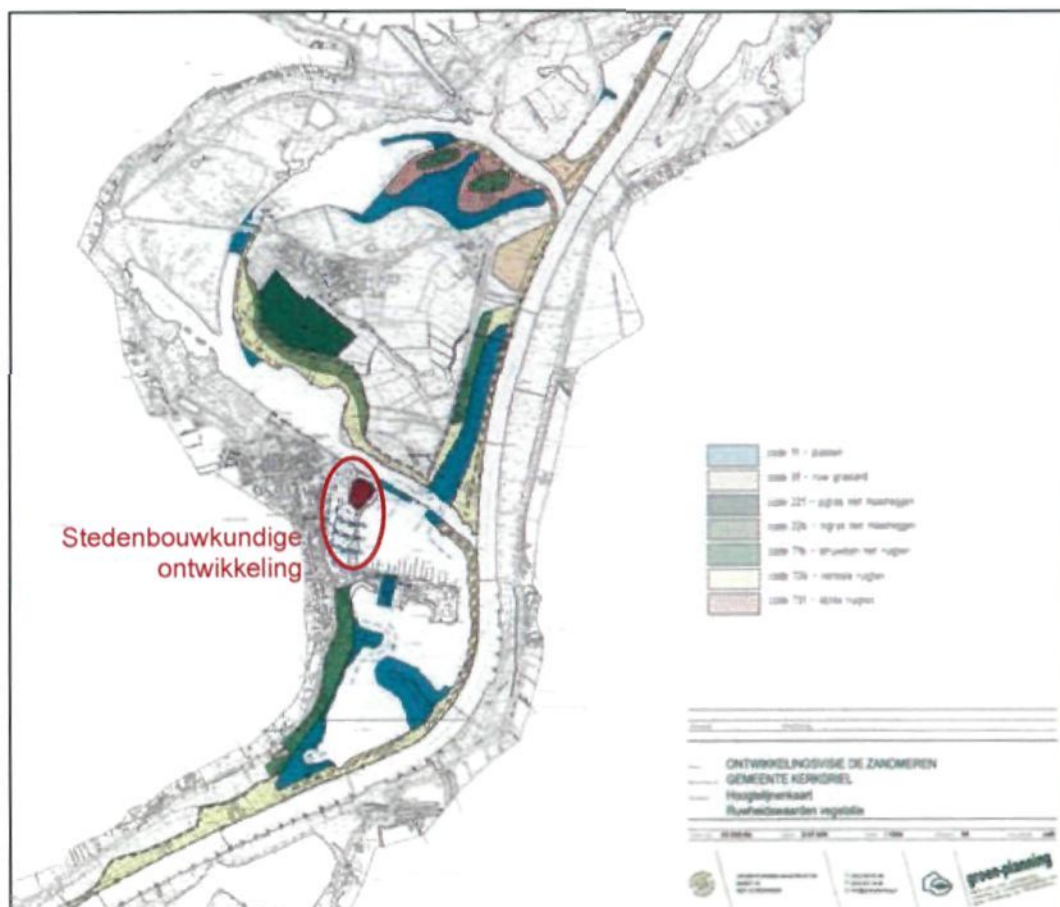

Figuur 1 Waterstandsverschillen ten opzichte van de huidige situatie

Uit een hydraulische berekening van Rijkswaterstaat is gebleken dat uitvoering van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" leidt tot een daling van de waterstand van de Maas met 0 tot ca. 12 cm ter hoogte van het plangebied en tot maximaal ca. 22 cm stroomopwaarts. Deze forse waterstandsdeling wordt mede gerealiseerd door het doorbreken van de dam door de oude Maas ter plaatse van de Zandstraat. Het aandeel van de totaalreactivering van deze oude rivierloop als gevolg van het doorbreken van de dam leidt tot een waterstandsdeling in de orde van grootte van 7 cm.

Het planconcept genereert een waterstandsverlagend effect over een afstand van tientallen kilometers. Slechts tussen Hoenzadriel en Oud-Empel treedt een zeer geringe opstuwing op van ca. 1 cm hetgeen door planoptimalisatie te mitigeren is.

Concreet betekent dit dat bij uitvoering van het integrale planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" inclusief doorgraving een waterstandsverlaging van 22 cm ontstaat. Wanneer het totaalproject wordt uitgevoerd zonder het doorstroombaar maken van de dam ten westen van Alem bedraagt deze waterstandsverlaging nog steeds meer dan 15 cm.

Kaart 23 Terreininrichting en geplande terreinmorphologie die aan de basis hebben gelegen van de hydraulische berekening van Rijkswaterstaat. Let op de blauwe onderdelen, die gerealiseerd worden ter vergroting van de doorstroming bij hoogwater, en het stedenbouwkundige onderdeel, dat bij hydraulische berekening van Rijkswaterstaat aan het stroomvoerende deel van de Maas is onttrokken.

Op basis van deze minimale en maximale resultaten heeft Rijkswaterstaat haar vertrouwen in het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" uitgesproken.

De integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel" en het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" kennen in de regio draagvlak op bestuurlijk niveau. Gemeente Maasdriel, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Landinrichtingscommissie St. Andries, Inspectie VROM en Waterschap

Rivierenland hebben uitgesproken in principe voorstander te zijn van een al of niet gefaseerde uitvoering van "Ruimte voor MAASdriel" op voorwaarde dat de plannen in overleg met hen worden uitgewerkt.

5.2 Uitvoering van de plannen

Het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" geeft de ambities en doelstellingen van het project aan. Haalbaarheidsaspecten zullen een zekere rol spelen bij het nemen van stappen om het planconcept in zijn geheel of gedeeltelijk om te zetten in werkelijke uitvoering. Door het samenbrengen van wensen en belangen zal het project ineens of gefaseerd volgens het integrale planconcept tot stand kunnen komen. De op grondstofwinning gebaseerde deelprojecten fungeren in dit opzicht als een vliegwiel of drijvende kracht. Doordoor kunnen ook andere deelprojecten, die gekenmerkt worden door een beperkte of ontbrekende economische draagkracht, tot uitvoering worden gebracht, waaronder de aanpassing van de haven van Hedel en van de recreatiesteiger in Well.

Het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" fungeert als basis voor het op te stellen bestemmingsplan en wordt daarmee verankerd in het gemeentelijk beleid. Het belangrijke deelproject de Zandmeren komt in het navolgende aan bod.

5.3 Zandmeren en omgeving

Het gebied de Zandmeren is ontstaan als gevolg van zandwinning. Het omvat een plassengebied met deels intensieve watergebonden recreatie en deels landbouw. De oppervlakte bedraagt ca. 190 ha. Niba NV is eigenaar van de voormalige Steenfabriek en enkele landbouwpercelen. De overige percelen zijn particulier bezit. De gemeente is eigenaar van het water, die vervolgens het recreatieve gebruik van de oever en het water op erfpachtbasis ter beschikking stelt aan de recreatieondernemers.

Het gebied wordt gekenmerkt door een concentratie van de recreatieve activiteiten langs de Zandstraat. Het beeld wordt daar bepaald door aanwezige bedrijven, parkeren en ligplaatsen. De aanwezige recreatieve functies zoals de jachthaven en het zandstrand zijn sterk seizoensgebonden. Er zijn vrijwel geen ontwikkelingsmogelijkheden als gevolg van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier waardoor sprake is van stilstand en gevaar voor verpaupering. De negatieve beeldvorming wordt versterkt door het terrein van de voormalige steenfabriek waar sprake is van een saneringsproblematiek. De zandoverslagbedrijven conflicteren met de recreatieve functies en veroorzaken de regelmatige aanwezigheid van zwaar verkeer in het gebied en in Kerkdriel. Voor het verkeer bestaat geen alternatieve route, omdat er slechts één toegangsweg is. Eén en ander is niet bevorderlijk voor de (verkeers-) veiligheid in Kerkdriel. Door de aanwezigheid van de Zandstraat is er alleen beperkte doorstroming bij zeer

hoogwater. Het gebrek aan doorstroming beïnvloedt de waterkwaliteit van het strandbad. Op dit moment is er geen sprake van een relatie tussen de kern Kerkdriel en het waterfront. De dorpskern is van het water afgekeerd.

De potenties van het gebied zijn echter aanzienlijk. Het historisch maasdorp Kerkdriel heeft een cultuurhistorisch waardevol centrum met een goed uitgerust pakket aan voorzieningen. Het zou kunnen profiteren van een verdere uitbouw van niet-seizoensgebonden recreatieve functies waarbij de nadruk moet liggen op het versterken van het waterfront en het herstellen en verbeteren van de ruimtelijke verbinding tussen de kern, het water en de recreatieve functies.

Het project moet leiden tot herinrichting van de bestaande zandwinplas door een beperkte afrondende zandwinning. Doelstellingen zijn onder andere het vergroten van het vaarwater, het laten meestromen van het plassengebied door herstel en uitbouw van de oude verbindingen met de Maas, een nieuwe functie voor de voormalige steenfabriek en het realiseren van een nieuw Maasfront in directe verbinding met het historisch centrum van Kerkdriel. Een verbetering van de ruimtelijke en functionele relatie tussen Kerkdriel en omgeving, het recreatiegebied langs de Zandstraat en het te realiseren Maasfront is in dit verband belangrijk. De voormalige steenfabriek biedt ruimte voor ca. 80 à 100 wooneenheden met voorzieningen ten behoeve van horeca, recreatie, toerisme en winkelen. De voormalige winplas wordt aan de zuid- en de westzijde heringericht met het accent op riviergebonden natuur. De huidige recreatieve voorzieningen (jachthaven) worden (deels) gesaneerd. Bekeken dient te worden hoe de huidige recreatieve watersportvoorzieningen gecombineerd kunnen worden met de gewenste doorstroming. Aan de bestaande behoefte aan koopwoningen in de gemeente Maasdriel en de regio, wordt tegemoet gekomen door de bouw van 250 tot 300 watergebonden woningen en appartementen. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van de mogelijkheid te experimenteren met aangepast bouwen conform het EMAB-beleid van Rijkswaterstaat (zie par. 3.2.4). Gemeente Maasdriel heeft kenbaar gemaakt belangstelling te hebben voor dit instrument. Locatie de Zandmeren is aangeduid als één van de 15 locaties waar geëxperimenteerd kan worden met innovatieve bouwvormen in het rivierbed.

In het MER zal op basis van de navolgende randvoorwaarden (kaart 24) een nadere ruimtelijke uitwerking worden opgesteld en op effecten worden onderzocht.

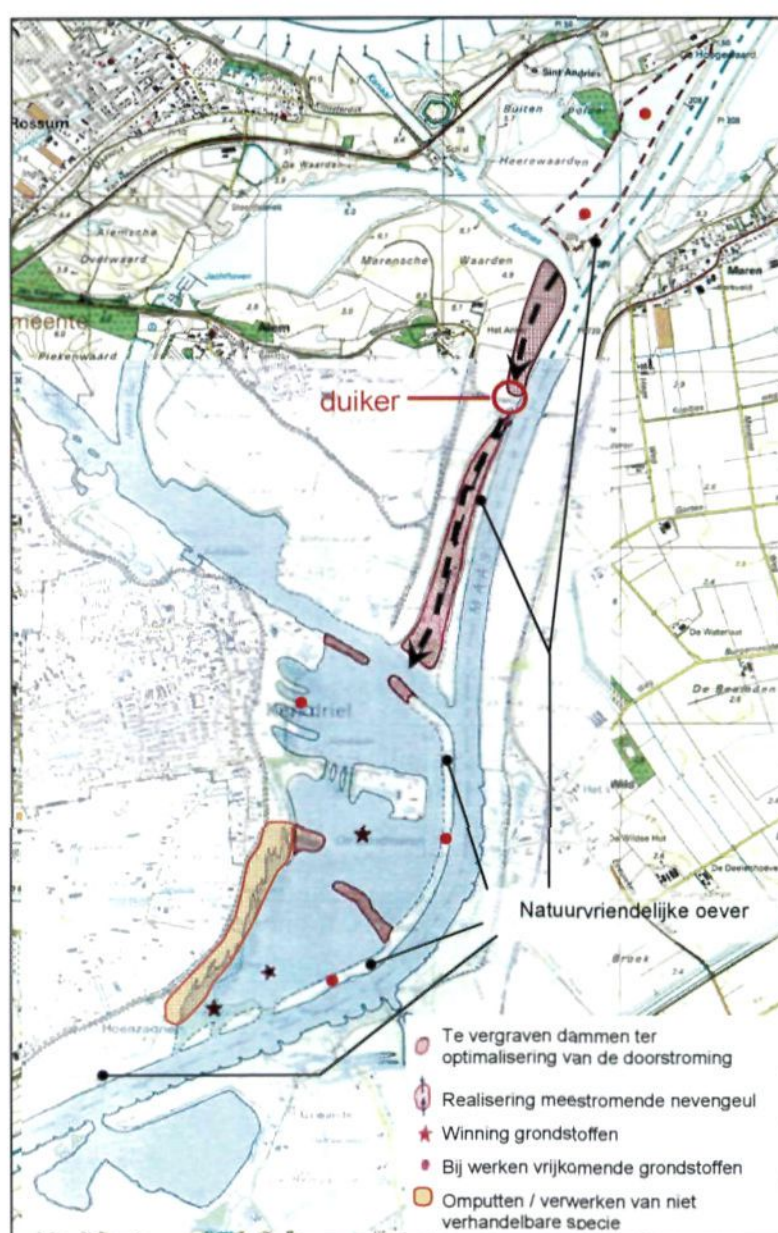

Kaart 24 Randvoorwaarden voor het te realiseren Maasfront Kerkdriel

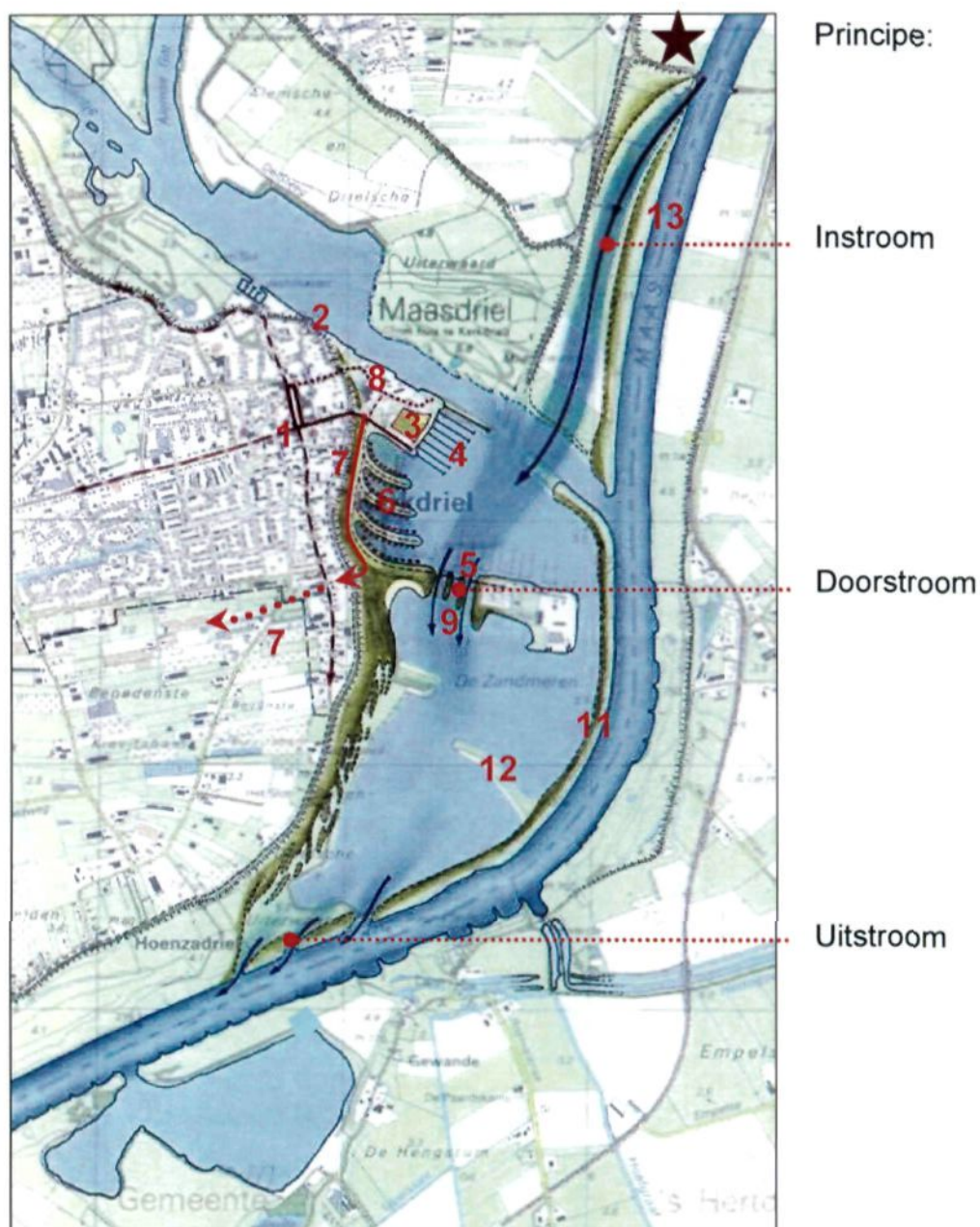
1. Te realiseren (natte) bufferzone van ca. 100 m tussen de Maasdijk en de waterlijn. Deze zone fungeert als vrije ruimte om afstand te creëren tussen het Maasfront en de Maasdijk fungeert als landschappelijk en cultuurhistorisch element. In deze zone liggen mogelijkheden voor een ontsluitingsweg (infrastructuur).
2. Te maken water met een nader te bepalen landwaterlijn t.b.v. waterwoningen en appartementen. Bestaande land/waterlijn deels handhaven en mogelijkheden bezien voor een attractieve langzaam-verkeersroute.
3. Te verbijzonderen locatie van de voormalige "steenoven" met hoogwatervrij gelegen voorzieningen t.b.v. wonen en voorzieningen t.b.v. horeca, recreatie en winkelen.
4. Te verbeteren ruimtelijke relatie tussen de ontwikkelingslocatie voormalige "steenoven", het Maasfront en het centrum van Kerkdriel.

5. Verkeersontsluitingspunt t.b.v. de Zandmeren en het nieuwe Maastricht. Afwikkeling van verkeer via een nieuwe of op te waarderen verkeersontsluiting (zoekzone voor de ontsluiting is Kerkdriel-Zuid; dit wordt nader bepaald op basis van de nog vast te stellen Verkeerscirculatieplan (V.C.P) en Mobiliteitsplan).
6. Vista's vanuit de waterwoningen.
7. Locatie nieuwe jachthaven.

Op kaart 25 is aangeduid op welke locaties in het gebied van de Zandmeren grondstofwinning is voorzien.

Kaart 25 Grondstoffenwinning in de Zandmeren

Kaart 26 Planconcept De Zandmeren

Samengevat wordt het deelproject Zandmeren gekenmerkt door de volgende elementen. De nummers corresponderen met de nummers op kaart 26:

1. het historisch centrum van Kerkdriel (basis voor het planconcept);
2. herstel van de oude verbindingen met de maas;
3. industrieel monument "de Steenhoven" ombouwen tot waterfront van Kerkdriel;
4. aanleg nieuwe jachthaven "Steigerboom";
5. inpassing van de huidige recreatieve voorzieningen in het nieuwe Zandmerenconcept;

6. water- en oevergebonden woningen in een ontwerp gebaseerd op het oorspronkelijke stroomruggenlandschap;
7. ontsluiting van het noordelijk deel van de Zandmeren ten behoeve van bewoners water- en oeverwoningen en voormalige "steenoven" (zoekgebied);
8. omvormen bestaand bedrijventerrein tot groen bedrijventerrein met wonen met riviergebonden activiteiten;
9. doorstroming door Zandstraat bij hoogwater optimaliseren door maaiveld verlagingen, verbindingen middels bruggen;
10. oeverstroken van de voormalige winplas herinrichten met accent op riviergebonden natuur;
11. natuurvriendelijke oevers met accent op verruiming van de rivier;
12. verwijdering van dammen om de doorstroming te optimaliseren;
13. aanleg van een hoogwatergeul op de landtong langs de Maas (eveneens voorzien in het gebied langs de Maas op het noordoostelijke deel van het "eiland van Alem", gemarkeerd met ★).

5.4 Grondstoffenwinning

Zoals eerder is aangegeven vormt de grondstoffenwinning een van de financiële dragers van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren". In de Zandmeren en omgeving betreft het aanvullende winningen waarbij globaal de volgende werkmethode zal worden gehanteerd.

- a. Het gereedmaken van de terreinen voor winning door het gefaseerd opschonen van de terreinen in een daarvoor binnen de Flora- en faunawet geschikte periode. Zonodig zullen tijdig de nodige mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen.
- b. Het afgraven en deels in depot zetten van de ter plaatse aanwezige bovengrond (rooigrond). De depots kunnen zonodig tijdelijk een visuele en geluidswerende functie vervullen. Een deel van de bovengrond zal rechtstreeks in de winplas ten behoeve van de aanvulling en herinrichting worden verwerkt. Dit grondverzet vindt plaats met hydraulische graafmachines, dumpers en vrachtwagens. Deze werkzaamheden zullen plaatsvinden in het Kader van Aktief Bodembeheer Maas.
- c. De eigenlijke grondstoffenwinning omvat de exploitatie van voor de keramische industrie en waterbouwkundige werken bruikbare klei alsmede voor bouw- en civiele werken geschikte zanden. De winning vindt plaats met geluidsvriendelijk winapparaat (zandzuiger) die het materiaal hydraulisch transporteert naar een geluidstechnisch-strategisch opgestelde drijvende verwerkingsinstallatie. Hier wordt het ruwe materiaal (toutvenant) opgewerkt tot hoogwaardige halfproducten, zoals grind en beton- en metselzand. Deze producten worden vervolgens per schip afgevoerd naar de afnemers, onder wie steen- en betonfabrikanten. Het niet-bruikbare deel (was en mors) zal worden gebruikt ter verondieping en aanvulling van de winplassen. Het transporteren naar de

verwerkingsplaats kan afhankelijk van de doelstelling hydraulisch of per schip (onderlosser) plaatsvinden.

Er wordt beoogd om in het gebied van de Zandmeren en de westoever van het eiland van Alem ca. 4,5 miljoen m³ verhandelbare grondstoffen te winnen.

- d. De zuidwestelijke oeverzone tussen de winterdijk en de meest zuidelijke plas van de Zandmeren zal worden ontgraven en weer worden aangevuld met ter plaatse aanwezige dekgrond, was en mors en fijne specie aanwezig op de bodem van de Zandmeren. Het eindresultaat zal een natuurontwikkelingsgebied zijn met voorzieningen ten behoeve van de uittredende kwel. Bij deze ontgraving dient de stabiliteit van de dijk de nodige aandacht te krijgen.

6 Te onderzoeken effecten

6.1 Algemeen

Milieu-effecten staan in een MER centraal. Milieu-effecten als gevolg van een delfstofwinning over een oppervlakte groter dan 100 hectare dienen daarbij afgewogen te worden. Van belang is om te onderzoeken welke effecten optreden en wat de aard en omvang is van deze effecten op het biotisch en het abiotisch milieu.

Bij de beoordeling van de verwachte effecten op het milieu is het van belang dat onderscheid wordt gemaakt tussen effecten die optreden gedurende de periode waarin de met de delfstofwinning samenhangende activiteiten worden uitgevoerd en de effecten die door de in het terrein aangebrachte morfologische en functionele wijzigingen blijvend optreden, onder andere door het gebruik van de gerealiseerde voorzieningen.

Tijdelijke effecten kunnen onder meer worden veroorzaakt door het vergraven van de bodem, het realiseren van bouwwerken en infrastructuur, door het transport per schip en as van gewonnen materiaal en door het verwerken van (verontreinigde) niet-vermarktbaar grond. Effecten op de grondwaterstand en het milieu die samenhangen met de gewijzigde terreinmorfologie en het verwerken van verontreinigd bodemmateriaal hebben een permanent karakter.

In het MER "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" worden de alternatieven getoetst aan milieueffecten met een tijdelijk en een permanent karakter.

6.2 Milieueffecten met een tijdelijk karakter

Tijdelijke effecten treden alleen, of in sterkere mate, op tijdens de realisatiefase van het project. Bij de ontgravingen ter plaatse van de Zandmeren kan ondermeer worden gedacht aan de eventuele negatieve gevolgen van de grondstofwinning met behulp van een zandzuiger, het ter plaatse verwerken van de gewonnen grondstoffen en het transport van gewonnen delfstoffen.

Daarbij gaat het om de volgende effecten:

1. Vergraving of ophoging van de bodem

Als gevolg van de uitvoering kan het morfologisch patroon wijzigen of kunnen archeologisch interessante objecten aan de oppervlakte kunnen komen. Depots kunnen mogelijk van invloed zijn op de doorstroomcapaciteit van de Maas.

2. Bodemkwaliteit

Effecten van het blootleggen van mogelijk ter plaatse aanwezige verontreinigde bodem cq. de aard van eventuele door de verwerking hiervan optredende verontreiniging.

3. Geluid

Het gebruik van materieel voor het interne transport van dekgrond binnen het plangebied. Het gebruik van materieel (zandzuiger) ten behoeve van de winning van zand- en grindmengsel en het ter plaatse van de winning bewerken en opwaarderen door een drijvende verwerkingsinstallatie. Het gebruik van zandzuig- en verwerkingsinstallaties kan gepaard gaan met de productie van laagfrequente trillingen.

4. Lichthinder

Lichthinder kan met name ontstaan wanneer tijdens schemering of in het donker met bouwverlichting wordt gewerkt.

5. Stofhinder, trilling en geur.

Stofhinder kan ontstaan door het verstuiwen van bodemmateriaal (dekgrond) tijdens het ontgraven in den droge en het vervoer van materiaal. De verspreiding van stof is daarbij één van de te onderzoeken aspecten. Trillingen zouden kunnen leiden tot een negatieve beïnvloeding van de lokale milieumomstandigheden en schade in de omgeving.

6. Luchtkwaliteit

Tijdens de uitvoering kan de plaatselijke luchtkwaliteit worden beïnvloedt, bijvoorbeeld door verkeer of het gebruik van ontgravingsmachines. In dit verband is het Besluit Luchtkwaliteit van belang.

7. Verkeer

Effecten van wijziging cq. toename van het aantal verkeersbewegingen over water van grondstoffen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de barrièrewerking voor de scheepvaart toenemen, en kan de omgeving worden blootgesteld aan fijnstof (luchtkwaliteit). Transport van grondstoffen en aan- en afvoer van groot materieel over de infrastructuur in Kerkdriel is niet wenselijk in verband met de daarmee gepaard gaande negatieve milieueffecten.

6.3 Milieueffecten met een permanent karakter

De effecten op milieufactoren worden gerelateerd aan de huidige situatie en de autonome ontwikkeling daarvan. Hiermee worden de veranderingen ten opzichte van de referentieperiode (het jaar 2006) en de ontwikkeling daarvan zonder ingreep inzichtelijk gemaakt. Er wordt met andere woorden een studie verricht naar de verschillen van milieueffecten in de huidige situatie en toekomstige situatie na realisatie van de mer-plichtige onderdelen van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren". De volgende effecten zullen worden getoetst:

1. Wijziging van de geomorfologische situatie

De ontgraving van de uiterwaarden leidt tot een wijziging van de geomorfologische gesteldheid van het gebied. Dat geldt met name aan de

westzijde van de Zandmeren en de hoogwatergeul ter hoogte van Maaskilometer 210,0 tot 211,7. Op andere locaties worden de belangrijkste morfologische waarden bewaard. Dat geldt bijvoorbeeld voor de oeverwallengordel van de Middelwaard.

2. Rivierveiligheid

De vergraving binnen het binnendijkse bereik van de Maas draagt op een positieve wijze bij aan de veiligheid tijdens zeer hoge waterstanden. In dit verband zijn het weggraven van de lobben in de Zandmeren, het creëren van berging en waar mogelijk verbeteren van de doorstroming de Middelwaard en ter plaatse van de oude Maasloop van belang.

3. Effecten op Maaswaterstanden, doorstroming en rivierveiligheid

Als gevolg van de ontgraving wijzigt gedurende het project de lokale dynamiek van de Maas (hydrauliek). Dit geldt althans op momenten dat de rivier buiten het gewoonlijke zomerbed treedt, ofwel bij hoge waterstanden, en kan consequenties hebben voor de doorstroming van de Maas ter hoogte van Alem. Met name is het van belang om inzicht te krijgen in de effecten van het gewijzigd stromingspatroon (erosiebestendigheid). Dit effect zal bij elk van de alternatieven optreden. Voorts dient inzicht te bestaan in de waterkwaliteit in de verschillende plandelen ten behoeve van recreatieve en ecologische functies tijdens droge en warme perioden.

4. Stabiliteit van de waterkeringen

Effecten van grondstofwinactiviteiten en van een daarmee samenhangende mogelijk permanent lagere Maaswaterstand op de draagkracht en de stabiliteit van dijken en andere waterkerende objecten. De druk van het rivierwater op de waterkeringen zal wijzigen. Daarbij dient er rekening mee te worden gehouden dat het waterstandsverlagend effect van de initiatieven buiten de stroomgeul van de rivier een weinig kleiner zou kunnen zijn.

5. Hydrologie

Door onderdelen van het totaalplan zoals de grondstoffenwinning en de herinrichting ontstaat een gewijzigd stromingspatroon van de Maas ten opzichte van de huidige situatie. Dit is mogelijk van invloed is op de hoogte van het Maaswaterpeil en kan een positief of negatief effect hebben op de grondwaterstand in de directe omgeving. Zowel de tijdelijke als de permanente effecten op de wisselwerking alsmede de relatie met kwel en infiltratie dienen gedetailleerd te worden onderzocht.

6. Archeologie

Effecten van (d.i. de kans op) het tijdens uitvoering blootleggen van archeologisch interessante objecten in de bodem.

7. Wijziging van het landgebruik (verlies aan landbouwareaal)

De agrarische betekenis van de Middelwaard en de westoever van De Zandmeren verdwijnt als gevolg van de grondstoffenwinning en herinrichting tot een hoogwaardig ontwikkelingsgebied voor natuur, dorp en recreatie. Het Rijks- en het provinciaal beleid stellen verplicht dat bij de herinrichting nieuwe natuur

wordt aangelegd. Dit geldt ook binnen het gebied van de Landinrichtingscommissie Fort Sint Andries voor de agrarische functie. Bovendien dient deze functiewisseling betaald te worden door private partijen en/of uit exploitatie van de gronden. De gevolgen van deze (verplichte) functiewisseling zullen in beeld gebracht worden.

8. Natuurwaarden en landschap

Effecten de projecten op de ontwikkeling van de natuurwaarden en de identiteit van het landschap. Eventuele effecten van de projecten op de kwalificerende soorten en habitats in het Vogelrichtlijngebied Uiterwaarden Waal en Habitatrichtlijngebied Kil van Hurwenen.

9. Recreatiedruk

De intensiteit van het recreatief gebruik zal na ingebruikname van de jachthaven aan de Steigerboom en de herinrichting van het gebied en het nieuwe waterfront van Kerkdriel naar verwachting anders en permanent hoger zijn dan in de huidige situatie.

10. Stedenbouwkundige situatie

In het gebied De Zandmeren ontstaat door de nieuwe stedenbouwkundige situatie rondom de oude steenfabriek en de drijvende woningen een gewijzigde ruimtelijke en functionele situatie. Hoewel het geen mer-plichtige activiteit betreft, zullen de volgende aspecten worden onderzocht, omdat deze activiteit wordt ontwikkeld in samenhang met de grondstoffenwinning;

- Ruimtelijk en visueel gewijzigd uitzicht en aanzicht;
- Wijziging functioneel gebruik en wijziging gebruiksintensiteit;
- Relatie met het centrum van Kerkdriel (bereikbaarheid voor voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer).

11. Economie

De aanleg van drijvende woningen en de realisatie van het nieuwe waterfront van Kerkdriel zal een impuls geven aan de lokale en de regionale economie. Het project draagt bij aan de werkgelegenheid in de ontgrondingsfeer, de woningbouw en de vrijetijdsindustrie. De economische aspecten van de voorgenomen activiteit worden in het MER globaal uitgewerkt.

12. Verkeer

De uitvoering van het project zal zijn weerslag hebben in de verkeerssituatie. Een wijziging in de vorm van een toename van het aantal verkeersbewegingen door ingebruikname van ca. 250 wooneenheden en door toename van het recreatief verkeer treedt op. Voor de afwikkeling van snelverkeer wordt gedacht aan een primaire ontsluiting in en langs Kerkdriel-Zuid. Een nieuwe ontsluitingsweg dient op het wegennet aangesloten te worden. In de Maasdijk is een verkeersontsluitingspunt t.b.v. de Zandmeren en het nieuwe Maasfront aangegeven in de schets randvoorwaarden (kaart 24). De wijziging in verkeerstromen dient breed te worden bestudeerd. Voor de verkeersafwikkeling heeft de uitvoering van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" consequenties binnen en buiten het plangebied. De relatie van het gebied met het

centrum van Kerkdriel en met het omliggend net van lokale en provinciale wegen is hierbij van belang.

7 Alternatieven

7.1 Uitgangspunten

Aan het de integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel" en het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" ligt een plan- en overlegtraject van ca. 4 jaar ten grondslag. De doelstellingen en uitgangspunten van het planconcept zijn in dit plan- en overlegtraject op hoofdlijnen bepaald. Voor de opstelling van de alternatieven gelden – met uitzondering van het nulalternatief – de navolgende uitgangspunten.

Stedenbouwkunde

Het realiseren van een nieuw dorpsfront voor Kerkdriel, waarmee invulling wordt gegeven aan het ruimtelijke beleid en het woningbouwprogramma van gemeente Maasdriel. Het saneren van de oude steenfabriek, het visueel en functioneel opwaarderen hiervan en de locatie een nieuwe betekenis geven voor Kerkdriel. Komen tot een goede ruimtelijke en functionele aansluiting van het Maasfront en de Zandstraat op Kerkdriel en omgeving.

Economie

De financiële haalbaarheid van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" is gebaseerd op de uitvoering van de drie volgende planonderdelen.

1. Een grondstofwinning in de vorm van een nawinning van ca. 4,5 miljoen m³ verhandelbaar materiaal ter plaatse van de Zandmeren en omgeving;
2. De realisatie van drijvende woningen langs de Zandmeren;
3. De realisatie appartementen en voorzieningen voor horeca, recreatie en winkelen, onder andere ter plaatse van de oude steenfabriek.

Riviergeveiligheid

Het vergroten van de doorstroming van de Maas tijdens hoogwatersituaties met als eindresultaat, afhankelijk van het al dan niet "doorgraven" van de dam ten westen van Alem, een waterstandsdeling van tenminste 15 en ten hoogste 22 centimeter stroomafwaarts (in combinatie met een in combinatie met de overheid uit te voeren ontgraving van de dam bij Alem).

Natuurontwikkeling

De realisatie van locatiespecifieke, dynamische, riviergebonden natuurontwikkelingszones, welke zullen bestaan uit natuurlijke oeverstroken.

Milieubeheer

Het saneren van de verontreinigde grond ter plaatse van de voormalige steenfabriek De Steigerboom. De voormalige vuilstortlocaties ter plaatse van de huidige zandoverslaglocaties in de Zandmeren worden eveneens gesaneerd.

Recreatie

Het vaarwater van de Zandmeren wordt geoptimaliseerd ten behoeve van watersport. De problematiek met betrekking tot het onregelmatig optreden van

blauwalgvorming ter plaatse en in de directe omgeving van het dagstrand wordt middels doorstroming opgelost. Aan de recreatieve betekenis van het gebied wordt een kwaliteitsimpuls gegeven, door het verbeteren van het ondernemersklimaat. Hierdoor ontstaan met name kansen voor de bestaande bedrijven. De openbare parkeervoorzieningen dienen goed afgestemd te worden op het gebruik door recreanten.

Locatiegebondenheid

Zoals reeds in par. 2.2 is aangegeven bestaan – in het bijzonder voor het belangrijkste deelproject – geen alternatieve locaties. De initiatieven in De Zandmeren zijn gebonden aan de morfologische situatie in dit deel van het rivierbed van de Maas. De locatie is ingebed in diverse beleidsstukken van de diverse overheden. Daarnaast beschikken de initiatiefnemers over belangrijke grondposities in het gebied. Zoals reeds in par. 2.2 is aangegeven is daarom sprake van een inrichtingsmer.

7.2 Algemeen

In een Milieu Effect Rapportage worden op grond van de Richtlijnen MER tenminste drie alternatieve mogelijkheden tot uitvoering van een initiatief getoetst aan de te onderzoeken milieueffecten (par. 3.8). Evenals de effecten worden de alternatieven in de opstellingsfase van de Startnotitie MER uitgewerkt.

Voor de situering van het mer-plichtige project in de Zandmeren en omgeving zijn geen alternatieve locaties mogelijk. Het belangrijkste deelproject is immers direct gebonden aan de morfologische en rivierkundige situatie in het terrein. Gezien de pregnante vraag naar bouwgrondstoffen bestaan evenmin economische alternatieven.

7.3 Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief geeft op hoofdlijnen het feitelijke planconcept weer dat door de initiatiefnemer wordt nagestreefd. Het is een in het kader van het MER verplicht te definiëren alternatief. Het voorkeursalternatief bestaat in dit project uit een volledige realisatie in een periode van ca. 10 jaar van de ambities en onderdelen die deel uitmaken van het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" en die garant staan voor de realisering van de minimale en maximale hoogwaterdoelstelling.

De begrenzing van het voorkeursalternatief is op de kaarten 1 en 26 aangegeven.

7.4 Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Het meest milieuvriendelijk alternatief beoogt uitvoering van de diverse alternatieven op een vanuit milieukundig perspectief optimale wijze. Dit is een in

het kader van het MER verplicht te definiëren alternatief. Het project wordt zodanig uitgevoerd dat de voor uitvoering van de onderzoeken te verwachten negatieve effecten zoveel mogelijk worden gereduceerd.

Specifieke toetsbare onderdelen die een rol spelen bij de uitvoering van het project zullen worden geoptimaliseerd in relatie tot milieutechnische aspecten. Belangrijke onderdelen waarop het MMA zich zal richten zijn onder meer hinderaspecten (geluid, licht en stof), en het zo verantwoord mogelijk wijzigen van de geomorfologische situatie.

Daarnaast kan de milieutechnische optimalisatie betrekking hebben op fasering, wijze van aanleg, verwerking van bovengrond (roofgrond), etc.

7.5 Nulalternatief

Kaart 27 Nulalternatief

Het nulalternatief beschrijft de autonome ontwikkeling van de huidige situatie. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van alle andere alternatieven. Het is een in het kader van het MER verplicht te definiëren alternatief. Bij dit alternatief wordt niet gezocht naar de problematiek, zoals die in par. 2.1 beknopt is weergegeven. Conform het vigerend bestemmingsplan zal de Zandmeren op langere termijn de huidige functie behouden. Binnen het perspectief van autonome ontwikkeling wijzigt de landbouwkundige en recreatieve betekenis van de gebieden nauwelijks.

Evenmin ontstaat binnen deze starre situatie wezenlijke ruimte voor het vergroten van de rivierveiligheid en voor ontwikkeling van nieuw riviergebonden natuurareaal. In de directe omgeving van het plangebied wordt het Maasheggenlandschap in de Alemsche en Drielsche Uiterwaard ten zuiden van Alem tot ontwikkeling gebracht (door uitvoering van het vigerend landschapsbeleidplan van gemeente Maasdriel). Deze ontwikkeling wordt door Ministerie van LNV in het kader van de landinrichting gerealiseerd in samenwerking met gemeente Maasdriel, provincie Gelderland en de Europese Unie.

8 Procedures en besluitvorming MER

8.1 Besluiten

De besluiten ten behoeve waarvan het MER moet worden opgesteld hebben betrekking op de vaststelling van een ruimtelijk plan, zijnde een nieuw bestemmingsplan voor het betreffende gebied.

De initiatiefnemer die "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" cq. de optimalisatie van de Zandmeren en omgeving gaat realiseren is Niba NV.

Het bevoegd gezag, zijnde het bestuursorgaan dat het besluit neemt over de merplichtige activiteit, is de gemeenteraad van gemeente Maasdriel. Het adres van deze instantie is Postbus 10000, 5330 GA te Maasdriel, telefoon 0418-638888.

Naast de opstelling van het MER zullen tevens de relevante vergunningen worden opgesteld en aangevraagd zodat deze procedures parallel worden doorlopen.

Naast het opstellen van een bestemmingsplan voor het complex, waarvoor deze mer-procedure wordt doorlopen dienen (per deelproject) onder andere nog de volgende vergunningen te worden aangevraagd cq. procedures te worden gevolgd:

- Strategische Milieubeoordeling / Planmer (bevoegd gezag gemeenteraad van gemeente Maasdriel);
- Vergunning in kader van de Wet milieubeheer (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Ontgrondingsvergunning (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Beschikking Wet bodemsanering. (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in het kader van de Wet bodembescherming (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Vergunning in het kader van de Grondwaterwet (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Vergunning in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in het kader van het Besluit luchtkwaliteit (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Melding in kader van het Bouwstoffenbesluit (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in kader van de bouwverordening (bevoegd gezag gemeente Maasdriel);
- Ontheffing op de Keur (bevoegd gezag Waterschap);
- Algemene Plaatselijke Verordening (bevoegd gezag gemeente Maasdriel);

- Sloopvergunning (bevoegd gezag gemeente Maasdriel);
- Aanleg en/of bouwvergunning (bevoegd gezag gemeente Maasdriel);
- Onttrekken van wegen uit de openbaarheid (bevoegd gezag gemeente Maasdriel);
- Ontheffing in kader van de Flora- en Faunawet (bevoegd gezag Ministerie van LNV);
- Melding van voorgenomen velling Boswet (bevoegd gezag Ministerie van LNV).
- Etc.

Of procedures van toepassing zijn is mede afhankelijk van de definitieve plankeuzes.

8.2 Procedure mer

Hierna wordt een algemene beschrijving gegeven van een mer-procedure. Voor een uitgebreide beschrijving van de procedure wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de wet Milieubeheer.

1. *Opstellen en bekendmaking Startnotitie*
 - Opstellen van de Startnotitie door de initiatiefnemer. Hierin wordt aangegeven wat hij van plan is, welke alternatieven en varianten er mogelijk zijn en hoe hij hiervan de milieueffecten wil gaan beschouwen.
 - De Gemeente Maasdriel maakt de Startnotitie publiekelijk bekend, legt deze ter inzage en stuurt deze naar adviserende organen en de commissie-mer.
2. *Inspraak startnotitie en vaststelling richtlijnen*
 - Na de bekendmaking van de Startnotitie volgen 6 weken van inspraak. Hierin kan eenieder bij het bevoegde gezag reageren en aandachtspunten indienen die in het MER dienen te worden onderzocht.
 - Tijdens de inspraakperiode zal een voorlichtingsavond worden gehouden in Kerkdriel, gemeente Maasdriel, waarin omwonenden in de gelegenheid worden gesteld kennis te nemen van het initiatief en ideeën / zienswijzen kenbaar te maken. De voorlichtingsavond wordt gehouden ter wille van de transparantie en is wettelijk gezien geen verplicht onderdeel van de MER-procedure.
 - Ook de wettelijk verplicht gestelde adviseurs geven in deze periode hun reactie.
 - Alle reacties worden naar de commissie-mer gezonden.
 - Binnen 9 weken na het verschijnen van de Startnotitie dient de commissie-mer de adviesrichtlijnen te geven waar het MER aan zou moeten voldoen.
 - Uiteindelijk stelt de gemeente, op basis van de Startnotitie, de reacties en de adviesrichtlijnen, de richtlijnen vast waaraan de inhoud van het MER moet voldoen. Deze richtlijnen dienen uiterlijk binnen 13 weken na bekendmaking van de Startnotitie bekend te zijn.

3. *Opstellen en bekendmaken MER*

- De initiatiefnemer stelt vervolgens het MER op. Hiervoor is geen tijdslimiet gesteld.
- Na indiening van het MER heeft het bevoegde gezag 6 weken de tijd om te komen tot een aanvaardbaarheidsbeoordeling. Na eventuele aanpassing wordt het MER 10 weken na definitieve indiening bekend gemaakt.

4. *Inspraak MER*

- Na de bekendmaking door het bevoegd gezag ligt het MER minimaal 6 weken ter inzage. In die periode kan een ieder schriftelijk reageren op het MER bij het bevoegde gezag. Tevens wordt er een inspraakbijeenkomst gehouden om enerzijds vragen te stellen en anderzijds om mondeling een inspraakreactie te geven.
- Daarnaast worden de wettelijke adviseurs om een reactie op het MER gevraagd.
- Uiteindelijk gaan alle reacties naar de Commissie mer.

5. *Toetsing Commissie mer*

- De Commissie mer toetst het MER aan de richtlijnen.
- Elf weken na bekendmaking van het MER volgt het uiteindelijke toetsingsadvies van de Commissie mer. Dit toetsingsadvies kan er toe leiden dat het MER op onderdelen moet worden bijgesteld.

6. *Goedkeuringsbesluit*

- Het bevoegde gezag neemt vervolgens een besluit over de voorgenomen activiteit, rekening houdende met de milieugevolgen en de binnengekomen opmerkingen en adviezen.

8.3 Procedure planmer

Hierna wordt een algemene beschrijving gegeven van een planmer-procedure. Voor een uitgebreide beschrijving van de procedure wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de wet Milieubeheer.

1. *Openbare kennisgeving*

Het op een geschikte wijze openbaar aankondigen van het voornemen een plan op te stellen en hiervoor een planmer-procedure te doorlopen. In de kennisgeving wordt tenminste het volgende aangegeven:

- Welke stukken wanneer en waar ter inzage worden gelegd;
- Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen naar voren te brengen;
- Of de Commissie mer of een andere (onafhankelijke) organisatie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.

2. *Raadplegen bestuursorganen*
 - De reikwijdte en het detailniveau van het planMER dient te worden bepaald.
 - Bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken krijgen, moeten worden geraadpleegd.
 - Deze stap mag volgens de wet worden gecombineerd met de eerste stap.
3. *Opstellen en bekendmaken MER*
 - De initiatiefnemer stelt vervolgens het planMER op. Hiervoor is geen tijdslimiet gesteld.
 - Het gaat om een afzonderlijk rapport of volgens de Wet bij voorkeur in een herkenbaar onderdeel in de toelichting bij het betreffende ontwerpplan (ter versterking van milieuoverwegingen in de planvoorbereiding).
 - Aan het planMER zijn inhoudelijke voorwaarden verbonden.
4. *Inzage en toetsing planMER*
 - Het planMER en het ontwerpplan dienen gezamenlijk ter inzage te worden gelegd ten behoeve van inspraak.
 - Het planMER wordt onafhankelijk getoetst door de Commissie mer indien het planmer een kader schept voor mer(boordelings)plichtige activiteiten in de EHS en/of voor het plan een passende beoordeling nodig is.
5. *Motiveren in het definitief ontwerpplan*

De betreffende overheidsorganisatie is verplicht om in het uiteindelijke plan te motiveren hoe met de resultaten van het planMER, de inspraak en eventueel de zienswijzen van één of meerdere buurlanden en het advies van de Commissie mer is omgegaan.
6. *Goedkeuringsbesluit*

Conform de betreffende planprocedure wordt het plan bekend gemaakt. De planmer-procedure voegt hier niks aan toe.
7. *Evaluatie van de effecten na realisatie*
 - Verplichting tot monitoren van daadwerkelijk optredende milieugevolgen van de uitvoering van het plan.
 - In het planMER dient reeds aangegeven te worden welke aspecten van het plan voor evaluatie in aanmerking komen. De voorspellingen uit het planMER ten aanzien van mogelijke milieugevolgen worden bij de evaluatie empirisch gemeten.
 - Verantwoordelijk voor de evaluatie is de overheidsinstantie die het plan heeft vastgesteld, tenzij het mer-plichtige besluit door een andere overheidsinstantie wordt genomen. Dan gaat de evaluatieverplichting over op deze andere overheidsinstantie.

8.3 Fasering mer en combinatie planmer en mer

De procedure mer bestaat uit meerdere fasen. De meest wezenlijke daarvan zijn het proces van opstelling en goedkeuring van de *Startnotitie MER*, en concrete

uitwerking en goedkeuring van het *MER* op basis van de in de Startnotitie beschreven alternatieven en te onderzoeken effecten.

Fase Startnotitie MER	opstellen startnotitie door initiatiefnemer	
	bekendmaking startnotitie door gemeente Maasdriel	
	6 weken	inspraak / advies
	9 weken	advies richtlijnen m.e.r.-commissie
Fase MER	13 weken	vaststellen richtlijnen door gemeente
	opstellen MER door initiatiefnemer	
	aanvaarding MER door gemeente	
	bekendmaking MER door gemeente	
	6 weken	inspraak / advies
	11 weken	toetingsadvies m.e.r.-commissie
	evaluatie programma	
	evaluatie milieu gevolgen	

Tabel 1 Fasering van het MER en daarbij geldende wettelijke termijnen

De *Startnotitie MER* fungeert als een openbaarmaking van het voornemen een mer-plichtige activiteit tot uitvoering te brengen. Onderdelen van het MER zijn onder meer een beschrijving van het project, de wijze van uitvoering, een analyse van het beleid en van biotiek, abiotiek en cultuurhistorie, een beschrijving van te onderzoeken effecten, een uitwerking van uiteenlopende uitvoeringsalternatieven en overzichten van reeds genomen en ten men besluiten en van de mer-procedure.

In de *Startnotitie MER* worden de alternatieven en de onderzoekscriteria (effecten) gedefinieerd en wordt op basis daarvan afgewogen welke impact het totaal van initiatieven uit het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" in de verschillende uitvoeringsmogelijkheden kan hebben op het milieu.

Wanneer het planmer-plichtige en mer-plichtige besluit tegelijk worden voorbereid, bijvoorbeeld vergunningverlening parallel met de inpassing van de locatie in het streekplan, mag één gecombineerde procedure worden doorlopen. Deze gecombineerde procedure moet dan wel voldoen aan de eisen van zowel de planmer-procedure als de mer-procedure. De planmer-procedure kent minder procedurele voorschriften dan de mer-procedure.

9 Literatuur

ANWB, 2004. ANWB Topografische Atlas Gelderland 1: 25.000. ANWB / Topografische Dienst Nederland, Den Haag / Emmen.

Gemeente Maasdriel, 2005. Bestemmingsplan Buitengebied. Kerkdriel. In voorbereiding.

Gemeente Maasdriel, 2005. Structuurvisie plus. Kerkdriel.

Groen-planning, 2005. Fact sheets ontwikkelingsconcept Ruimte voor MAASdriel. Meerssen.

Groen-planning, 2005. Ontwikkelingsvisie Ruimte voor MAASdriel. Meerssen.

Ministerie van LNV, 2000. Natuur voor mensen, mensen voor natuur; nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw. Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2005. Integrale Verkenning Maas 2. RIZA rapport 2004/020. Den Haag.

Ministerie van VROM, 2004. Nota Ruimte, ruimte voor ontwikkeling. Ministerie van VROM, Den Haag.

Ministeries van OCW, LNV, VROM & V&W, 1999. Belvedere – beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. VNG Uitgeverij, Den Haag.

Ministeries van VROM en V&W, 1997. Beleidslijn Ruimte voor de Rivier. Den Haag.

Provincie Gelderland, 1996. Streekplan Gelderland. Arnhem.

Provincie Gelderland, 2005. Ontwerp Streekplan Gelderland. Arnhem.

Raap, 2005. Plangebied Ruimte voor Maasdriel, Alem (ontwikkelingsconcept). Archeologisch vooronderzoek. Amsterdam.

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, 2000. Indicatieve kaart van archeologische waarden (IKAW) – tweede generatie. Amersfoort.

10 Begrippenlijst

Alternatief

Eén van de mogelijke oplossingen voor realisatie van de projecten van "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren".

Autonome ontwikkeling

Op zichzelf staande ontwikkeling, die optreedt wanneer niet één van de alternatieven wordt uitgevoerd. De autonome ontwikkeling wordt beschreven in het nulalternatief.

Bevoegd gezag MER

De overheidsinstantie die het mer-plichtige besluit neemt en die de mer-procedure coördineert. Voor deze MER is de gemeente Maasdriel bevoegd gezag.

Commissie mer

Onafhankelijke commissie die het bevoegd gezag adviseert over de richtlijnen en toetst of de MER hieraan voldoet.

Compenserende maatregel

Maatregel waarbij in ruil voor het aanbrengen van milieuschade op de ene plaats vervangende waarden elders worden gecreëerd

De Zandmeren

Maasuiteerwaard gelegen ten oosten en ten zuidoosten van Kerkdriel in de gemeente Maasdriel (provincie Gelderland). Ter plaatse van de locatie de Zandmeren zijn de voornaamste ontwikkelingen beoogd waarop de voorliggende startnotitie betrekking heeft.

EHS

Ecologische hoofdstructuur. Samenhangend netwerk van bestaande, te versterken en te ontwikkelen natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

Hoogwatergeul

Waterstaatkundige voorziening welke dient voor de afvoer van een deel van het water van de rivier (in dit geval de Maas) bij (zeer) hoge waterstanden.

Integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel"

Ontwikkelingsplan voor de Maasuiteerwaarden van gemeente Maasdriel, waarbinnen de Zandmeren en de Marensche Waarde de voornaamste deelgebieden zijn.

Initiatiefnemer

Diegene(n) die de mer-plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval gemeente Maasdriel.

Inrichtingsmer

M.e.r. waarbij in verband met planologische en/of bestuurlijke beslissingen en/of andere overwegingen de locatie voor een mer-plichtige ontwikkeling is vastgelegd. De wijze van uitvoering is voor aanvang van de uitvoering van het mer nog niet bekend.

Landschap

De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna als mede de wisselwerking met de mens.

Marensche Waard

Maasuiteraard gelegen ten noordoosten van Alem in de gemeente Maasdriel (provincie Gelderland). De voorliggende startnotitie heeft geen betrekking op ontwikkelingen die in dit gebied beoogd worden volgens de Integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel".

Meest milieuvriendelijk alternatief

Alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu zijn toegepast.

m.e.r

Milieueffectrapportage (de procedure)

MER

Milieueffectrapport; openbaar rapport waarin van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven de te verwachten gevolgen op het milieu in hun onderlinge samenhang worden beschreven op systematische en zo objectief mogelijke wijze. Het wordt opgesteld ten behoeve van een of meer besluiten die over de betreffende activiteit genomen moeten worden.

Nulalternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van alle alternatieven.

Permanente effecten

Effecten van de ingreep, die optreden zolang het voorgenomen alternatief aanwezig is.

Planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren"

Beoogde ontwikkelingen ter plaatse van de Zandmeren en de in bijlage 1 van dit rapport opgenomen locaties. Deze startnotitie heeft betrekking op

dit planconcept. Het planconcept bestaat uit onderdelen van de integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel".

Planconcept "Ruimte voor MAASdriel, Marensche Waard"

Beoogde ontwikkelingen ter plaatse van de Marensche Waard en de dam in de oude Maasarm aan de westzijde van Alem bedoelt. Deze ontwikkelingen vallen buiten het kader van deze startnotitie en buiten de rijkweidte van de mer "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren". Het planconcept bestaat uit onderdelen van de integrale ontwikkelingsvisie "Ruimte voor MAASdriel".

Tijdelijke effecten

Het begrip wordt in dit verband gebruikt voor effecten die optreden tijdens de aanleg van de voorgenomen activiteit.

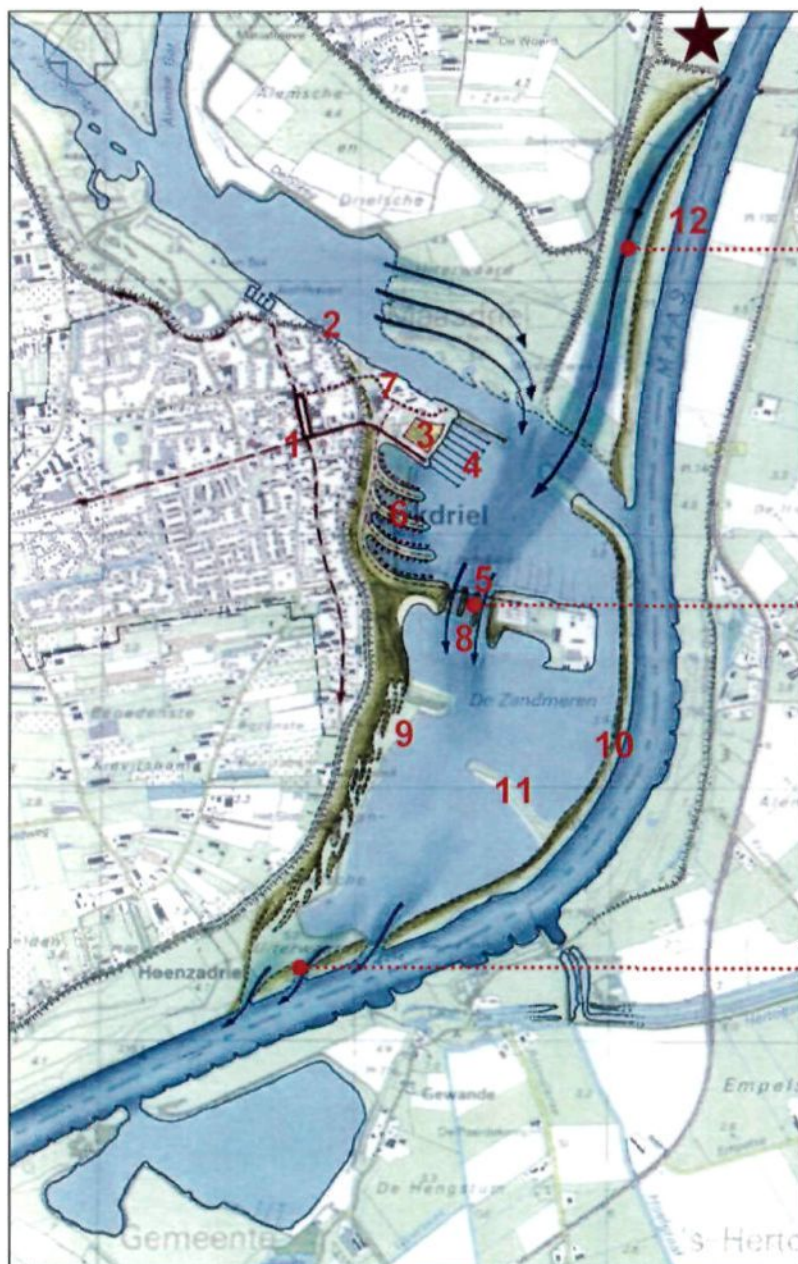
Bijlage 1

Fact sheets deelprojecten planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren"

Bijlage 1a

a	<i>Deelproject</i>	<i>Zandmeren en omgeving</i>
b	Gemeente/ ligging	Gemeente Maasdriel, Kerkdriel
c	Eigenaar	NIBA NV en gemeente Maasdriel Derden
d	Initiatiefnemer	NIBA NV Arnhem
e	Belang	- Herinrichting bestaande zandwinplas door middel van een beperkte afrondende zandwinning. - Nieuwe functie voor voormalige steenfabriek. - Het realiseren van een nieuw Maasfront voor Kerkdriel. - Laten meestromen plassengebied.
f	Bestaande situatie	Bestaande zandwinplassen met deels intensieve water gebonden recreatie en deels landbouw Oppervlakte: ca. 190 ha.
g	Knelpunten	- Eenzijdige en sterk seizoensgebonden recreatie. - Geen ontwikkelingsmogelijkheden als gevolg van de beleidslijn (verpaupering) - Negatieve beeldvorming door voormalige fabrieksterrein met saneringsproblematiek. - Aanwezigheid laad- en losplaatsen (conflict met recreatie). - Vanuit de historische ontwikkeling (Zandstraat) alleen beperkte doorstroming bij zeer hoogwater. - Gebrek aan doorstroming beïnvloed de waterkwaliteit van het strandbad.
h	Kenmerken van het planconcept	Middels een selectieve zandwinning vergroten van de doorstroming van het gebied door het realiseren van: Verbeteren van de in- en uitstroom en aanleg van een hoogwatergeul middels het plaatselijk doorgraven van de Zandstraat en het verwijderen van enkele dammen en obstakels. Daarnaast vindt een herschikking van functies en gebruik plaats, hetgeen neerkomt op: - Sanering van een gedeelte van het jachthavenoppervlak ter plaatse van de geplande doorstroom in de Zandstraat en verplaatsing naar de voormalige steenfabriek. - Landtong met landbouw en oeverstrook langs de Maas omvormen tot natuurvriendelijke oever.

- Realiseren van een Maasfront voor Kerkdriel (drijvende woningen).
- Overige gebieden omvormen tot riviergebonden natuur.

Principe:

Instroom

Doorstroom

Uitstroom

i Kengetallen

- Natuurontwikkeling langs de Maas van km 210 tot 215
- Totaal oppervlakte: 190 ha
- Zandwinning ca. 4,0-5,0 milj./m³.

j Planning

Start uitvoering van de verruiming van het stroomvoerend deel van de Maas 2009-2010.

k Planologische situatie

- Vigerend bestemmingsplan
Er is sprake van gemengd gebruik bestaand uit recreatie (land en water), landbouw en zand- en grindoverslag.
In principe zijn alle thans voorkomende activiteiten overeenkomstig bestemd.
- *Initiatiefplan is door de gemeente Maasdriel reeds opgenomen in de Structuurvisie plus.*
- Gemeente is thans bezig met een herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied voor de gehele gemeente Maasdriel
- De Zandmeren is door Rijkswaterstaat aangewezen als één van de 15 locaties waar geëxperimenteerd kan worden met innovatieve bouwvormen op basis van het recent gepresenteerde EMAB-beleid.

Luchtfoto

Bijlage 1b

a	<i>Deelproject</i>	<i>Verplaatsing van zandoverslagterreinen van Van Gent en Van Herwijnen gelegen in de Zandmeren naar bedrijfsterrein De Hogewaard</i>
b	Gemeente/ ligging	Gemeente Maasdriel
c	Eigenaar	Derden
d	Initiatiefnemers	NIBA NV
e	Belang	- Oplossen conflict tussen recreatie en overslag zand en grind in de Zandmeren. - Mogelijkheden scheppen voor vanuit het planconcept "Ruimte voor MAASdriel, de Zandmeren" wenselijke functies. - Verbetering logistieke omstandigheden/condities t.b.v. aanvoer per schip en afvoer per as (beleid van Overheden met betrekking tot logistiek) - Uitbreiding loswal ter verbetering van de mogelijkheden voor de aan- en afvoer. - Verdere ontwikkeling bedrijfsterrein De Hogewaard.
f	Bestaande situaties	- Kleine loswallen (2 stuks) plus grondstoffenopslag belendend van een jachthaven/recreatiegebied in de Zandmeren. - Kleine loswal ten westen van het bedrijfsterrein Jagtenberg en een enkele hectaren groot "agrarisch gebied".
g	Knelpunt	- Zand over- en opslag in de Zandmeren geeft aanleiding tot conflicten met de belendend gelegen jachthaven. Dit als gevolg van oever-/ horizonvervuiling, verwaaing van zand, geluidshinder, etc. - Depots liggen in het stroomvoerend deel van de Maas en belemmeren de doorstroming. - Locale infrastructuur is niet in overeenstemming met de "maat" van de vrachtauto's. Gevolg is verkeershinder in woonstraten in Kerkdriel. - Opruimen oude vuilstortplaats onder de huidige loswallen in het Zandmerengebied.
h	Kenmerken van het planconcept	- Oplossing voor bovengenoemde knelpunten door een nieuwe overslag- en logistieke voorziening ter plaatse van De Hogewaard. Bestaande plas aansluiten op de "oude Maas" en inrichten als nieuwe zandoverslaglocatie met goede infrastructurele voorzieningen voor de afzet van zand naar de regio. - De bestaande loswal optimaliseren en het

belendend agrarisch gebied geheel of gedeeltelijk ontwikkelen.

- Het betreft een riviergebonden activiteit.

i	Kengetallen	Oppervlakte te bepalen
j	Planning	- Ca. 2008 - 2010
k	Planologische situatie	Alle nieuwe activiteiten dienen nog planologisch te worden geregeld

Huidige en toekomstige locatie van de zandoverslagvoorziening

Bijlage 1c

a	<i>Deelproject</i>	<i>Haven Hedel</i>
b	Gemeente/ ligging	Gemeente Maasdriel Kerkdorp Hedel Ter hoogte van km 220
c	Eigenaar	Eigendom RWS (Domeinen) verhuurd (langdurig contract) aan de gemeente Maasdriel
d	Initiatiefnemer(s)	Gemeente Maasdriel
e	Belang	Veiligstelling van het toekomstig gebruik van de havenvoorziening.
f	Bestaande situatie	- Voormalige werkhaven met 2 kleine jachthavens - Aanlegplaats voor beroepsvaart - Zand- en grindhandel
g	Knelpunten	- De capaciteit van de jachthaven is niet toereikend. - De wens bestaat andere vormen van recreatief gebruik (beter) te faciliteren. - Op de bodem van de haven ligt een pakket Maasslib (riverslib). - Ingang van de haven slijt dicht (kosten ca. € 200.000,--) - Hydraulische situatie (stroming) ter plaatse van de haveningang.
h	Kenmerken van het planconcept	- Uitbreiding van de oppervlakte van de jachthaven (van ca. 0,7 ha naar ca. 2,3 ha). Herinrichting en hermodellering van de haven. - Aanbrengen van een strandbad. - Uitbreiding van de oppervlakte parkeerruimte. - Verwijderen van het Maasslib afkomstig van de Maas - Koppeling met overige initiatieven van RWS in de omgeving van de zandwinplas Hedel. - Na verloop van tijd wordt de herverontreiniging van de plas a.g.v. de opschoning van de Maas minder.
i	Kengetallen	Zie betreffende rapportage
j	Planning	- Kan meeliften met de integrale ontwikkelingen van RVM.
k	Planologische situatie	Haven/ water
l	Kosten	Voor rekening van eigenaar en gebruiker

Haven hedel

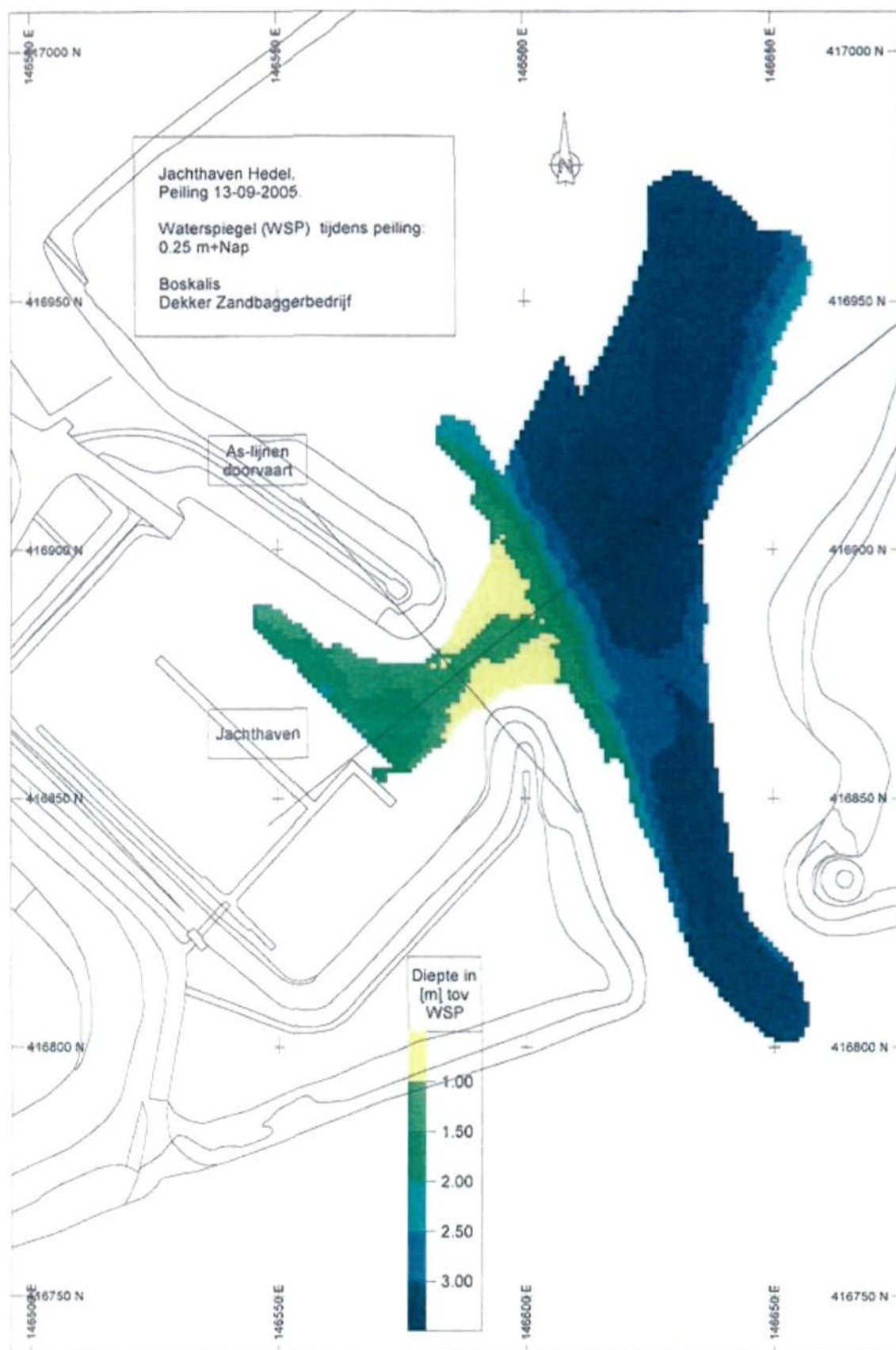
Kengetallen

	Huidige situatie	Toekomstige situatie
Deelgebied	[m ²]	[m ²]
Zwemwater	12487	13690
Jachthaven 't stik	7337	23024
Werkhaven	36755	36755
Havenmond	3475	3475
Parkeerplaats	2424	5838
Bouwlocatie 't Stik	150	250
Natuurgebied	44793	17017
Afgesloten parkeerplaats	0	7372
Totaal	107421	107421

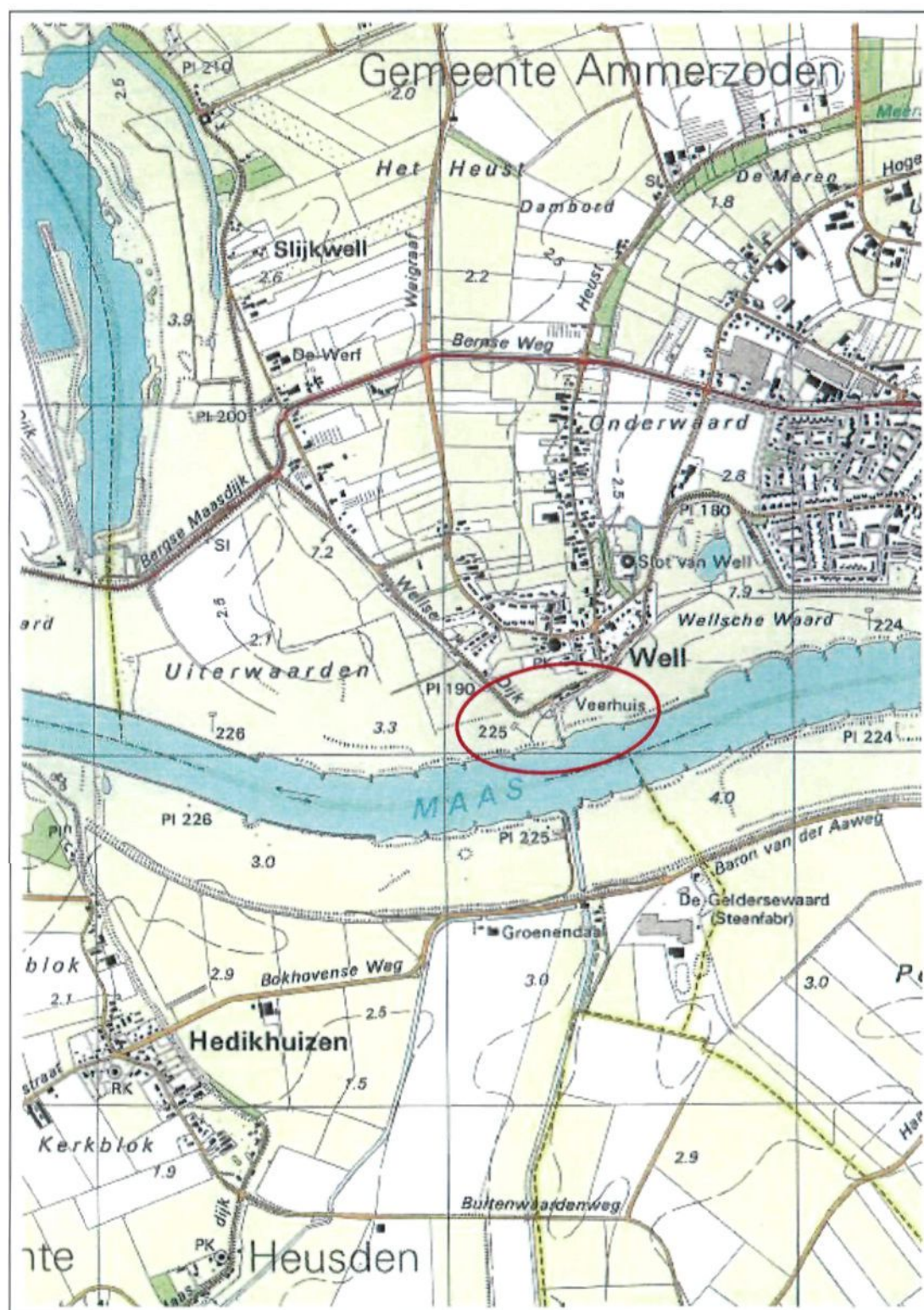
Indicatieve impressie van de situatie inclusief rivierkundige aanpassing van de morfologie van de haven

Aanslibbingsproblematiek Haven Hedel

Bijlage 1d

a	<i>Deelproject</i>	<i>Aanleg passantensteiger bij het "Oude Veerhuis" te Well</i>
b	Gemeente/ ligging	Gemeente Maasdriel Bij het "Oude Veerhuis" te Well Ter hoogte van km 225
c	Eigenaar	Exploitant van het "Oude Veerhuis"
d	Initiatiefnemer(s)	- Provincie Gelderland - Exploitant van het "Oude Veerhuis"
e	Belang	Koppeling van het recreatieve wandelnet Ammerzoden/ Wel met een passantensteiger.
f	Bestaande situatie	Fraai cultuurhistorische element in het Maasdal.
g	Knelpunten	Aanleg passantensteiger kan een obstakel vormen in verband met mogelijke beperkte belemmering van de doorstroming.
h	Kenmerken van het planconcept	- Koppeling van land- en watergebonden recreatie op een cultuurhistorisch waardevolle locatie d.m.v. een beperkte aanlegvoorziening (passantensteiger) - Perspectief op vergunning door koppeling met RVM
i	Kengetallen	- Kleine waterbouwkundige voorziening - Drijvende steiger met palen - Aanleg- en exploitatiekosten voor rekening exploitant van het "Oude Veerhuis"
j	Planning	- Urgent - Uiterlijk binnen de looptijd van de RVM - Kan meeliften met de integrale ontwikkelingen
k	Planologische situatie	Water
l	Kosten	Voor rekening exploitant

Bijlage 2
Waterdiepten van de Zandmeren

